

Alternativ finansiering

– *Crowdfunding breder sig, men lån fra familie og venner er fortsat den mest brugte alternative finansieringsform*

Brugen af alternativ finansiering og crowdfunding

FSR – danske revisorer har gennemført denne survey for at få revisorerne vurdering af SMV-virksomhedernes interesse for og brug af alternativ finansiering i den forbindelse særligt brugen af crowdfunding.

Om alternativ finansiering

- Hver tredje revisor vurderer, at deres SMV-kunder i 'meget høj' eller 'høj grad' søger mod alternative finansieringsformer
- Kun 2 pct. af revisorerne oplever slet ikke, at deres SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer
- Lån fra familie og venner er den alternative finansieringsform SMV'erne oftest søger mod. Herefter følger Vækstfonden og lån fra professionelle private långivere fx businessangels
- Hovedårsagen til at SMV'erne søger mod alternativer er: 'Et afslag i banken'. Herefter peger revisorerne på manglende muligheder for at stille sikkerhed for banklån

Om Crowdfunding

- Lidt under én ud af 10 af revisorerne i undersøgelsen har SMV-kunder, der på nuværende tidspunkt *har søgt* finansiering via crowdfunding. 32 pct. af revisorerne har SMV-kunder, der *overvejer at søge* finansiering via crowdfunding.
- Hovedårsagen til interessen for crowdfunding er, at SMV'erne har fået afslag i banken. Herefter følger muligheden for at rejse risikovillig kapital.

K / KONTAKT

Tom Vile Jensen

Erhvervspolitisk
direktør
mail: tvj@fsr.dk
tlf: 41 93 31 51

Jakob Holm

Chefkonsulent
mail: jho@fsr.dk
tlf.: 41 93 31 69

DANSKE
REVISORER

FSR*

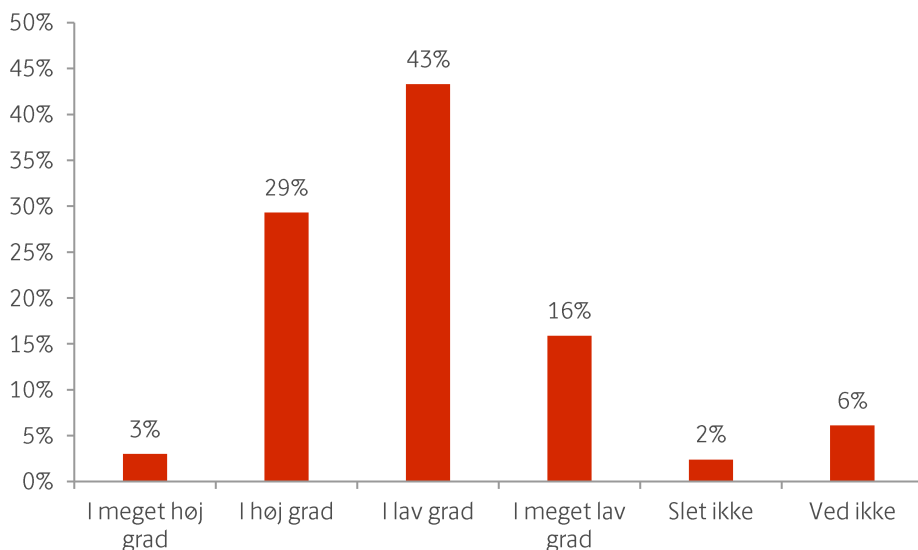
Flere SMV'er søger mod alternativ finansiering

Bankerne er fortsat hovedkilden til virksomhedernes finansiering. Alternativerne til banken er dog over de seneste år kommet mere og mere i fokus hos virksomhederne.

Hver tredje revisor i undersøgelsen vurderer, at deres SMV-kunder i 'meget høj' eller 'høj grad' søger mod alternative finansieringsformer i forhold til pengeinstitutterne. Kun 2 pct. af revisorerne i undersøgelsen svarer, at de slet ikke oplever, at deres SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer.

Figur 1

Alternativ finansiering: I hvilken grad oplever du, i forhold til sidste år, at dine SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer i forhold til banker og kreditinstitutter? (n= 164)

Kilde: Fokus på alternativ finansiering, FSR-SURVEY 2017

Familien er første alternativ

Det mest brugte alternativ til pengeinstitutterne ligger lige for. Det er nemlig familie og venner, som flest revisorer ser SMV'erne vende sig imod.

Lån hos venner og familie lå også sidste år øverst på listen over alternative finansieringsformer.

Efter lån fra familien er det Vækstfonden, som revisorerne oftest oplever, at SMV-virksomheder vender sig mod. Vækstfonden indtog også sidste år andenpladsen over de mest søgte alternative finansieringsformer.

Professionelle private långivere eksempelvis Business Angels kommer ifølge revisorerne ind som det tredje mest brugte alternativ, mens salg af fakturer følger umiddelbart efter, hvilket også er samme fordeling som sidste år.

Herefter peger revisorerne på crowdfunding.

Omkring to ud af ti revisorer, ser SMV'erne søge mod Crowdfunding, som de seneste år har fået en del medieomtale – mere om crowdfunding på side 4 og frem.

I forhold til sidste år har crowdfundingen overhalet den mere gængse finansieringsform sale and lease back – og crowdfundingen har også sneget sig foran egenkapitalfinansiering fra familie og venner.

I forhold til sidste år er 'sale/lease back' den finansieringsform, som er rykket længst tilbage i rækken af alternativer.

Figur 2

Hvilke af følgende alternative finansieringsformer ser du, at SMV-virksomhederne søger imod? (Angiv gerne flere svar, dog max 3) (2017, n= 164)

Kilde: Fokus på alternativ finansiering, FSR-SURVEY 2017

Afslag i banken er hovedårsag til søgningen mod alternativerne

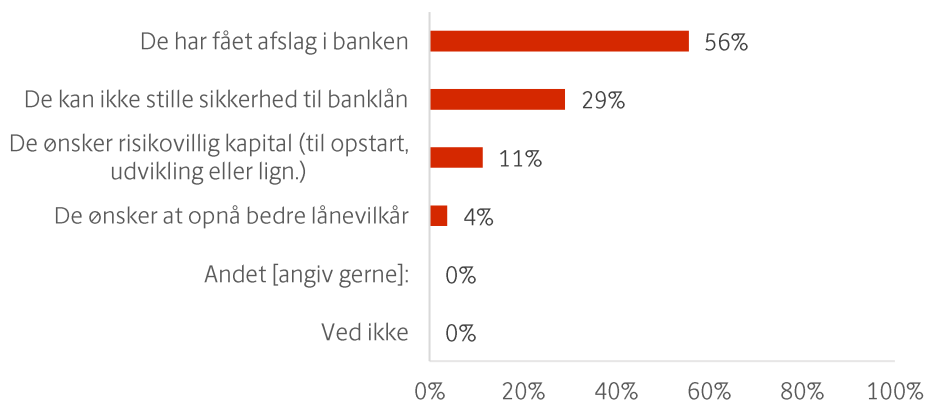
Hovedårsagen til at SMV'erne søger mod alternativer er: 'Et afslag i banken'. Sådan lyder vurderingen fra lidt over halvdelen af revisorerne.

Herefter peger revisorerne på manglende muligheder for at stille sikkerhed for banklån som årsagen til søgningen mod alternativerne.

Det har ofte været fremme, at reguleringen betyder, at bankerne ikke kan hjælpe SMV'erne med at finansiere risikovillig kapital til eksempelvis opstart og udvikling. Dette ses afspejlet i, at omkring én ud af ti revisorer (11 pct.) vurderer, at et ønske om at hente risikovillig kapital til eksempelvis opstart eller udvikling, er årsagen til søgningen mod alternativerne.

Figur 3

Hvad er årsagen til, at SMV-virksomhederne søger mod alternativer til banken? (n= 158)

Kilde: Fokus på alternativ finansiering, FSR-SURVEY 2017

Interessen for crowdfunding breder sig

Crowdfunding er de seneste år for alvor blevet synlig i avisernes erhvervsdækning, og finansieringsformen er kommet i SMV'ernes søgelys. Derfor har vi stillet revisorerne nogle særskilte spørgsmål omkring crowdfunding.

I USA har rewardbaserede crowdfunding-platforme som Kickstarter.com over de seneste år rejst flere millioner til projekter.

I Danmark bliver finansieringsformen også mere og mere udbredt, og hos SMV'erne er crowdfunding ikke længere blot noget, man hører om.

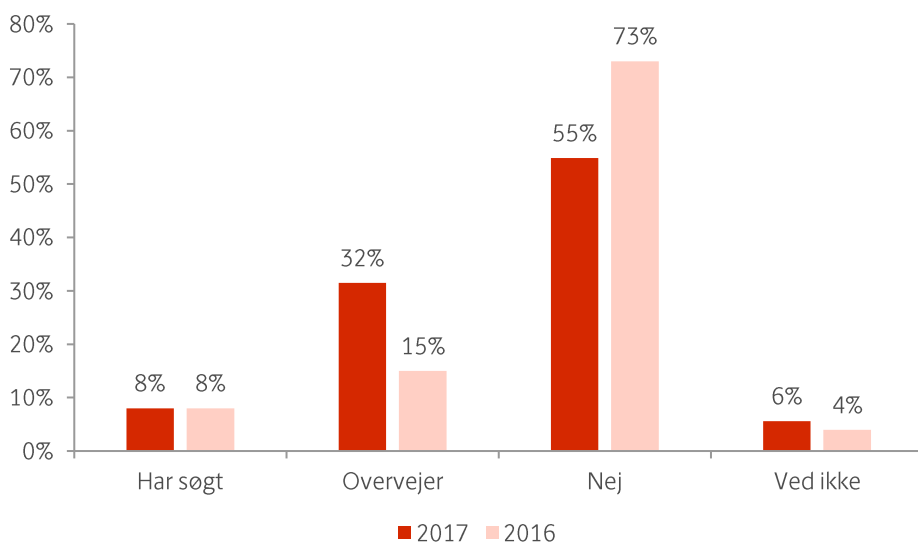
Næsten én ud af 10 (8 pct.) af revisorerne i undersøgelsen har SMV-kunder, der *har søgt* finansiering via crowdfunding.

Hertil kan lægges, at omkring en tredjedel af revisorerne har SMV-kunder, der overvejer at søge finansiering via crowdfunding. Det er en markant stigning i forhold til sidste år, hvor 'kun' 15 pct. af revisorerne havde SMV-kunder, der overvejede crowdfunding.

Samme udvikling ses afspejlet i, at andelen af revisorer, der ikke har SMV-kunder, som har søgt eller overvejer at søge finansiering via crowdfunding, er faldet 25 pct. i forhold til sidste år – fra 73 pct. til 55 pct.

Figur 4

**Har du SMV-kunder, der har søgt eller overvejer at søge finansiering via crowdfunding?
(2017: n=162, 2016: n=163)**

Kilde: Fokus på alternativ finansiering, FSR-SURVEY 2017/2016

F / FAKTA

Om crowdfunding

Der findes flere typer af crowdfunding.

Crowdlending

Flere private "puljer" penge, som lånes til virksomheder via en crowdfunding platform

Rewardbased crowdfunding

En virksomhed sælger deres produkt allerede i idé-/udviklingsfasen via en crowdfundingplatform og skaffer således finansiering til udviklingen

Equity crowdfunding

Formidling af egenkapital

I Danmark synes søgningen at være størst mod crowdlending og rewardbaseret crowdfunding.

Afslag i banken og risikovillig kapital fører til crowdfunding

Blandt de revisorer, som har SMV-kunder, der har søgt eller overvejer at søge finansiering via crowdfunding, er hovedårsagen til interessen for crowdfunding, at SMV'erne har fået afslag i banken. (56 pct.)

Næst på listen er ønsket om at skaffe risikovillig kapital til opstart, udvikling og lignende. Denne type kapital må bankerne som udgangspunkt ikke stille til rådighed. (50 pct.)

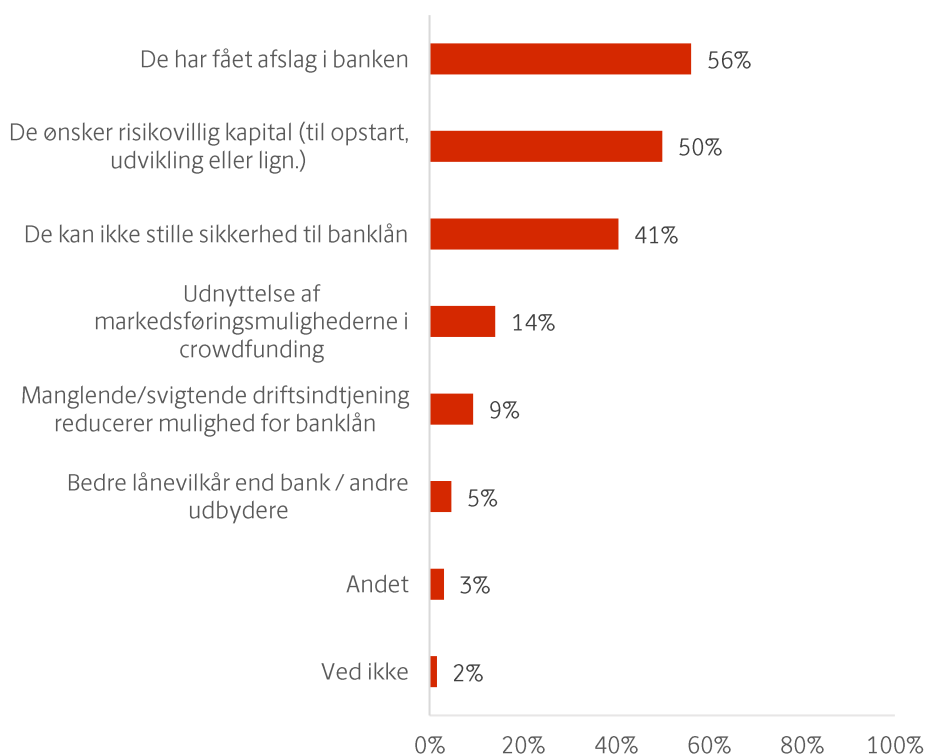
På tredjepladsen ligger manglende mulighed for at stille sikkerhed til banklån, som årsag til søgningen mod crowdfunding. (41 pct.)

14 pct. af revisorerne ser også SMV'erne søge mod crowdfunding for at udnytte de markedsføringsmuligheder, der ligger i at finansiere sig via en bredere gruppe (crowden). Ved eksempelvis rewardbaseret crowdfunding præsenterer en virksomhed ofte et endnu ikke udviklet produkt, og baseret på interessen for produktet kan virksomheden vurdere det videre potentiale i projektet.

Figur 5

Hvad er årsagen til, at SMV-virksomhederne søger eller overvejer at søge finansiering via crowdfunding? (Marker relevante)

(n=64 – alene revisorer med SMV-kunder, der 'har søgt' eller 'overvejer' at søge finansiering via crowdfunding)

Kilde: Fokus på alternativ finansiering FSR-SURVEY 2017

Crowdlending er størst

Blandt de tre crowdfunding-former er det primært crowdlending, som er slået igennem blandt de danske SMV-virksomheder.

Af de revisorer, som ser SMV'erne søge mod crowdfunding, er det størstedelen, som ser søgning mod crowdlending.

Crowdlending er hovedsageligt private långivere, der låner penge ud til virksomheder. Det er regulære lån ligesom i en bank, hvor der afdrages på lånet og betales en rente. Crowdlending udbydes eksempelvis på platformene Lendino eller platformen Flex Funding, hvor virksomheder kan søge lån, som private / professionelle investorer går sammen om at finansiere.

Noget færre revisorer ser SMV'erne søge mod 'anden crowdfunding' eller 'rewardbaseret crowdfunding'.

I rewardbaseret crowdfunding giver folk (crowden) et beløb til en virksomhed i bytte for en belønning (reward), som typisk består af det produkt, virksomheden vil udvikle / har udviklet.

Anden crowdfunding vil primært dække over aktiebaseret crowdfunding, hvor mulighederne i Danmark indtil videre har været begrænsede. Den første egentlige danske portal til at understøtte denne form for crowdfunding – crowdinvest.dk - blev lanceret i 2016.

OM DENNE UNDERSØGELSE

164 godkendte revisorer fra FSR – danske revisorerers svarpanelet har besvaret dette spørgeskema. Der er i alt 3.562 aktive godkendte revisorer i Danmark¹. De 169 respondenter svarer til en stikprøvestørrelse på 4,6 pct. af den samlede population af godkendte revisorer.

OM DET SAMLEDE SVARPANEL

Panelet består af 596 revisorer fordelt ud over hele landet. Svarprocenten i denne undersøgelse er 28 pct. af det samlede panel.

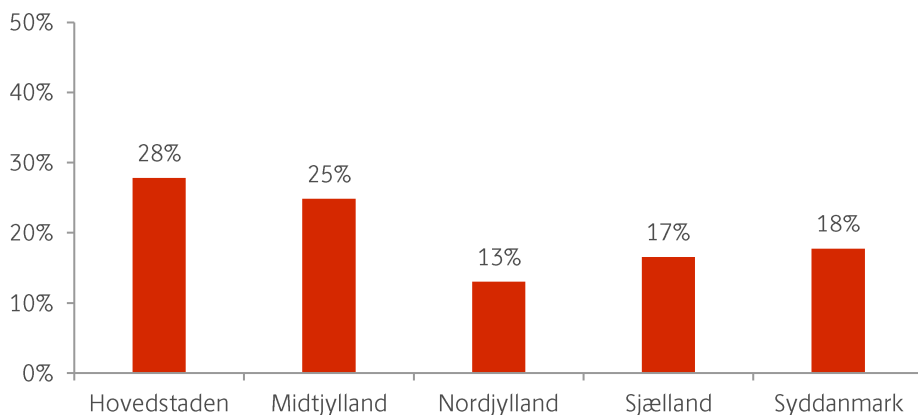
Størstedelen af revisorerne i panelet arbejder til dagligt som aktive revisorer og har deres daglige gang blandt danske virksomheder. En lille del (6 pct.) arbejder i øjeblikket ikke som revisorer, men som økonomidirektører, controllers med intern revision eller lignende.

INFORMATION OM RESPONDENTERNE DENNE UNDERSØGELSE

De 164 respondenter (revisorerne) i undersøgelsen er geografisk fordelt ud over hele landet. Flest i hovedstadsregionen – færrest i Nordjylland.

¹ Tal fra Virk/CVR – liberale erhverv, juni 2016

Fordeling af respondenter på landsdele

Næsten alle (96 pct.) af revisorerne i undersøgelsen arbejder med virksomheder i regnskabsklasse B. Godt og vel syv ud af 10 (71 pct.) arbejder for virksomheder i regnskabsklasse A, og omkring halvdelen (51 pct.) arbejder for regnskabsklasse C. Mens det er mindre end hver tiende revisor i undersøgelsen (8 pct.), der arbejder med børsnoterede eller statslige selskaber (regnskabsklasse D).

Om Regnskabsklasser

Regnskabsklasse A	Regnskabsklasse B	Regnskabsklasse C	Regnskabsklasse D
Klasse A dækker virksomheder med personlig hæftelse, der typisk er små. Det er personlige virksomheder, kommanditselskaber og interessentskaber med personligt hæftende deltagere, samt mindre virksomheder med begrænset ansvar, der er omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.	Virksomheder med begrænset ansvar samt under to af tre størrelsesgrænser: 50 ansatte, nettoomsætning 72 millioner og balance-sum 36 millioner.	Virksomheder med begrænset ansvar samt over to af tre størrelsesgrænser: 50 ansatte, nettoomsætning 72 millioner og balance-sum 36 millioner.	Børsnoterede selskaber og aktieselskaber ejet af staten.

OM FSR – SURVEY

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og survey, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt. Formålet med undersøgelserne er at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden, som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.